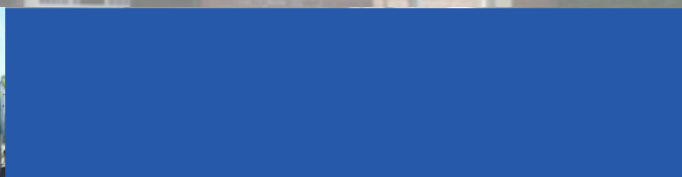

Gemeente **Heerde**

Rekening op hoofdlijnen /analyse exploitatieresultaat

→ www.heerde.nl

Tot in het najaar van 2019 was het beeld van de uitputting van de budgetten stabiel; er waren geen grote mee- of tegenvallers en het zag er lange tijd naar uit de realisatie niet veel zou gaan afwijken van de oorspronkelijk opgestelde begroting. Bij de najaarsnota werd nog een positief resultaat van €104.000,- verwacht. Op dat moment is er wel aandacht gevraagd voor de ontwikkelingen en mogelijke risico's bij de personeelsbudgetten, gemeenschappelijke regelingen en het sociaal domein. De personeelsbudgetten en de gemeenschappelijke regelingen zijn keurig binnen de begroting gebleven. De werkelijke kosten bij het sociaal domein wijken bij diverse beleidsterreinen wel behoorlijk af van de ramingen, echter, in totaliteit is minder geld uitgegeven dan was voorzien. Opvallende tegenvaller hierbij is de individuele jeugdzorg (ZIN/PGB); hiervoor is uiteindelijk €575.000,- meer besteed. Van de resterende budgetten van de nieuwe taken die in 2015 naar de gemeenten zijn overgedragen (re-integratie en Wmo) is wel geld overgehouden (€393.000,-); dit is ook het geval voor de al langer bestaande taken binnen het sociaal domein (€507.000,-). Als gevolg van de goed draaiende economie is er voor bijstandsverlening ook minder geld uitgegeven; van dit budget is €263.000,- overgebleven.

Het resultaat van de grondexploitaties was wel onverwacht fors negatief. De uitgestelde verkoop van een gemeentelijke kavel, vertraging bij andere complexen en een verkeerde aanname bij een verliesvoorziening resulteren tezamen in een nadeel van €461.000,-.

Over het algemeen is er in de openbare ruimte minder geld besteed. Investerings voor materieel (vrachtauto, tractor, pick-up's en overige vervoermiddelen) zijn uitgesteld in afwachting van volwaardige duurzame alternatieven of omdat het huidige materieel nog prima functioneert. Er is bespaard op onderhoud en er is minder uitgegeven aan gladheidsbestrijding (totaal voordeel €175.000,-). Het tijdig opheffen van de stikstofbeperkingen heeft €74.000,- aan extra legesinkomsten opgeleverd. Uitstel van de Omgevingswet en een niet volledige besteding van de subsidies voor gemeentelijke monumenten zorgen samen voor een onderbesteding van €151.000,-. Tegenslag was er ook bij dit programma; de verkoopopbrengst van De Hank is bijna volledig tenietgedaan door de hoge kosten voor asbestsanering aan dit pand; een nadeel van €160.000,- voor het jaar 2019.

Bij de decembercirculaire werd duidelijk dat er nog een aanvulling van €375.000,- zou worden ontvangen op de algemene uitkering van het rijk. Een groot deel van dit extra budget is bestemd voor de gemeentelijke taken in de energietransitie.

Tenslotte is er €189.000,- voordeel behaald op de bedrijfsvoeringskosten. Er is minder geld uitgegeven aan reis-, verblijf- en studiekosten €84.000,- en door de verdergaande digitalisering is er minder papier verbruikt en zijn de kopieerkosten lager dan vooraf ingeschat (totaal €72.000,-). De resterende post van €33.000,- bestaat uit meerdere kleinere afwijkingen die hier niet toegelicht.

Bovenstaande ontwikkelingen, die veelal pas aan het eind van het jaar plaatsvonden of waarover niet eerder duidelijkheid bestond, resulteren uiteindelijk in een positief exploitatieresultaat van **€920.000,-** voor 2019.

Hieronder zijn de bovengenoemde positieve- en negatieve afwijkingen > €150.000,- uitgebreider toegelicht. Bij de desbetreffende programma's/onderdelen zijn naast deze verklaringen ook de overige afwijkingen toegelicht.

Positieve afwijkingen

Beheer en onderhoud (incidenteel €175.000,-)

De gemeente Heerde vervangt niet snel het rijdend materieel maar maakt altijd de (goedkoopste) afweging; vervangen of laten repareren. Hierdoor is er veel investeringsruimte ontstaan met een besparing op de kapitaallasten van €80.000,- tot gevolg. Daarbij moet nu ook de keuze worden gemaakt of elektrische voertuigen een goed alternatief zijn of dat hier (nu nog) teveel nadelen aan kleven. Deze afwegingen zorgen ervoor dat het materieel niet snel wordt vervangen en dat er terughoudend met het onderhoud (besparing €40.000,-) wordt omgegaan. Door de zachte winter van het

afgelopen jaar is er €40.000,- minder aan gladheidsbestrijding uitgeven; op dienstkleding en overige posten is €15.000,- bespaard.

Legesinkomsten WABO/Omgevingswet (incidenteel €153.000,-)

Op het moment van het opstellen van de najaarsnota was niet duidelijk hoe lang de stikstofbeperkingen nog zouden standhouden; er is daarom veiligheidshalve beperkt bijgeraamd. Achteraf is dit meegevallen en konden weer vergunningen worden afgegeven; een extra inkomst van €74.000,-. Voor de Omgevingswet zijn in 2019 minimaal kosten gemaakt; de raad zal worden voorgesteld om het resterende budget van €79.000,- naar 2020 over te hevelen. In dat jaar is er meer duidelijkheid over de (concrete) invulling ervan.

Bijstandsverlening/minimabeleid (deel incidenteel/deels structureel €263.000,-)

Op dit onderdeel is over de volle breedte budget overgehouden. Dit komt door de goedlopende economie; het gemiddeld aantal uitkeringsgerechtigden was in werkelijkheid lager (162) dan geraamd (174). Hierdoor zijn er minder uitkeringen verstrekt (€123.000,-) en is er minder geld uitgegeven aan minimabeleid en bijzondere bijstand (€59.000,- respectievelijk €24.000,-). Verder is er minder besteed aan de uitkeringsadministratie Oldebroek en aan schulddienstverlening (€33.000,-) en is er €24.000,- afgelost op leningen/terugvorderingen.

Algemene uitkering (incidenteel €375.000,-)

Afwijkend van voorgaande jaren zijn de mutaties in de decembercirculaire fors geweest. Het rijk heeft op de valreep €237.000,- beschikbaar gesteld voor klimaatmiddelen. Een maatstaf van het sociaal domein (ouders psychisch medicijngebruik) is verhoogd waardoor €94.000,- extra is ontvangen. Het restant van €44.000,- betreft een afrekening van voorgaande jaren. Omdat de decembercirculaire altijd zo laat beschikbaar komt kunnen deze mutaties niet meer worden meegenomen in de najaarsnota.

Negatieve afwijkingen

Pensioenvoorziening (ex)bestuurders (incidenteel -/- €264.000,-)

Als gevolg van de extreem lage rekenrente van 0,29% moet er een extra toevoeging aan de pensioenvoorziening worden gedaan van €304.000,- om de waardevastheid van de pensioenen te behouden. Bij de begroting was rekening gehouden met een toevoeging van €40.000,-; dit betekent een extra toevoeging van €264.000,- voor dit jaar.

Grondexploitatie (incidenteel nadeel -/- €461.000,-; en incidenteel voordeel €54.000,- vrijval verliesvoorziening bedrijventerrein H2O totaal nadeel -/- €407.000,-)

Het negatieve resultaat bij de grondexploitatie is grotendeels ontstaan doordat de verwachte vrijval van een verliesvoorziening van €297.000,- in werkelijkheid niet kon plaatsvinden. Deze voorziening was nodig om de resterende boekwaarde van het complex af te boeken; hierdoor kon er geen voordeel worden ingeboekt. Daarnaast was de verwachting dat er nog een gemeentelijke kavel in 2019 verkocht zou gaan worden; dit is niet meer gelukt in dit jaar waardoor het complex niet (winstgevend) kon worden afgesloten. Tenslotte spelen tegenvallers bij de andere complexen een rol bij het uiteindelijke verlies.

Verkoopopbrengst De Hank (incidenteel -/-€160.000,-)

De verkoopopbrengst van €160.000,- die bij de najaarsnota was opgenomen voor de verkoop van de Hank is in werkelijkheid niet gehaald. Door de forse extra kosten van de asbestverwijdering is de opbrengst uiteindelijk gereduceerd tot €37.000,-. Dit geld is pas in 2020 ontvangen omdat het verwijderen van de asbest langer duurde dan verwacht. Hierdoor heeft de overdracht later plaatsgevonden.

Individuele Jeugdzorg (ZIN/PGB) (deels incidenteel/deels structureel -/-€575.000,-).

De overschrijding van €575.000,- op de Jeugdzorg heeft meerdere oorzaken. Jeugdbescherming en jeugdreclassering zijn dit jaar vaker ingezet dan voorheen. De verklaring van deze toename is de stijging van het aantal (v)chtscheidingen, complexe gezinssituaties en uithuisplaatsingen. In sommige gevallen is er ook duurdere zorg

ingezet omdat lichte zorg niet altijd toegankelijk was, waardoor ongewenst lange wachtlijsten zouden ontstaan. Verder heeft de gemeente Heerde meerdere keren te maken gehad met zorginstellingen die niet (meer) aan de kwaliteitscriteria konden voldoen; hierdoor moest er soms naar duurdere partijen worden uitgeweken. Aan PGB's is €20.000,- minder uitgegeven; het beleid van de gemeente Heerde is erop gericht om deze indicaties terug te dringen en/of over te hevelen naar Jeugdzorg ZIN. Tenslotte is de balanspost van voorgaande jaren met €141.000,- overschreden. Dit komt omdat er achteraf toch nog door een enkele zorgaanbieder (forse/onvoorziene) facturen over 2018 zijn ingediend.

Resultaat najaarsnota 2019	€104.000
Onderhoud wegen (incl. materieel)	€175.000
Omgevingswet/legesinkomsten WABO	€153.000
OAB-gelden/volwasseneneducatie/kwalificatieplicht	€65.000
Monumentenzorg	€72.000
Jeugdzorg overig (verzamelpost)	€187.000
Re-integratie	€91.000
Bijstandsverlening/minimabeleid	€263.000
Opvang en beschermd wonen	€116.000
Vervoerskosten	€94.000
Algemene voorziening schoon en leefbaar huis	€104.000
Wmo overig (verzamelpost)	€243.000
Algemene uitkering	€375.000
Overhead	€189.000

Pensioenvoorziening (ex)bestuurders	-/- €264.000
Grondexploitatie	-/- €407.000
Verkoopopbrengst De Hank	-/- €160.000
Individuele Jeugdzorg (ZIN/PGB)	-/- €575.000
Overige afwijkingen	<u>€95.000</u>
Totaal	€920.000

Buiten exploitatieresultaat, wel in reserve (precariobelasting)

In 2019 is er €655.000,- toegevoegd aan de algemene reserve grondexploitatie als gevolg van de aanslagoplegging voor de precariobelasting; hiervoor was €652.000,- geraamd.

Deze toevoeging aan de reserve is aanmerkelijk lager dan voorgaande jaren omdat er in 2019 €230.000,- van de inkomsten uit precariobelasting als dekkingsmiddel voor de begroting is ingezet. Verder is het niet invoeren van de hondenbelasting en de gefaseerde verhoging van de toeristenbelasting (€60.000,- respectievelijk €72.000,-) hieruit gedekt. Dit geldt ook voor de uitbreiding van de Griffie; deze meerkosten bedroegen €50.000,-.

Kostendekkende exploitaties

Begraven

De stand van de reserve begraven was op 1 januari 2019 €1.094.523,-; hiervan is in 2019 €21.863,- onttrokken (geraamd €42.858,-). Het saldo op 31 december 2019 is €1.072.660,-.

Reiniging

De stand van de reserve afvalstoffenheffing was op 1 januari 2019 €743.538,-; hiervan is in 2019 €304.044,- onttrokken (geraamd €178.154,-). Het saldo op 31 december 2019 is €439.494,-.

Riolering

De stand van de voorziening riolering was op 1 januari 2019 €4.484.370,-; hiervan is in 2019 €10.353,- onttrokken (geraamd €66.417,-). Het saldo op 31 december 2019 is €4.474.018,-.